

Theologiæ Sacramentalis Scholasticæ Et Moralis Pars ...

Ad Mentem Doctoris Subtilis Ioannis Duns Scoti D. Augustino conformen

In quo tractatur de Ministro Sacramento Pœnitentiæ. Item de Sacramentis
Extrema Unctionis, & Ordinis

Bosco, Jean a

Lovanii, 1672

Concl. IV. Jurisdictio ordinaria in totam Ecclesiam competit Pontifici Romano, idque jure divino immediatè; Episcopis immediatè jure Ecclesiastico in suam Diœcesim; Parochis in suos Parochianos; ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73429](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73429)

in Ordina-
tione non
accipit ac-
tualem &
completam
jurisdictionem,

Superior seu accipit subditos indeterminatè, sed dumtaxat datur illi potestas absolvendi subditos, si quos habuerit, quod non videtur sufficere, ut jam dicatur habere jurisdictionem actualem & completam: sic quippe omnes cives possent dici jam habere jurisdictionem, quia habent potestatem exercendi illam in subditos, si eis dati fuerint: quamquam in hoc exemplo non sit omnimoda paritas, ut patet ex dictis.

104.
Qui consti-
tuitur Paro-
chus, hoc
ipso accipit
completam
jurisdictionem.

Aliud est, quando confertur alicui officium, v. g. Parochi; hoc ipso enim accipit actualem & completam jurisdictionem super omnes illos indeterminatè, qui jam habitant, vel aliquando habitabunt in ejus Parochia; ac proinde dum aliqui de novo veniunt habitatum, non dicitur ab illis accipere jurisdictionem, quam priùs accepit ab illo, qui fecit ipsum Parochum; sed solummodò per illam positionem habitationis, seu novam habitationem, contrahitur illa indifferentia, seu determinatur jurisdictionis, quæ antea erat indeterminata, ad has vel illas particulares personas.

Hæc sufficiant pro resolutione controversiæ, ex majori parte nominali, in qua secuti sumus modum loquendi Conciliorum Tridentini & Florentini, quæ, præter potestatem Ordinis, requirunt jurisdictionem ordinariam vel delegatam. Quid autem sit jurisdictionis ordinariæ & delegatæ, dixi in præambulo hujus Sectionis. Sequitur, ut investigemus, penes quos resideat hæc vel illa jurisdictionis. Dico itaque:

CONCLUSIO IV.

Jurisdictionis ordinariæ in totam Ecclesiam competit Pontifici Romano, idque jure divino immediatè; Episcopis immediatè jure Ecclesiastico in suam Diocesim; Parochis in suos parochianos; Legatis à latere & Nuntiis Apostolicis respectu populorum suæ legationis. Item Generalibus & Provincialibus Religionum, ac etiam Superioribus localibus respectivè in suos subditos.

105. De prima parte hujus Conclusionis inter Catholicos nulla est controversia. Et idè sub brevitate eam transcurram, prætereundo controversiam, quæ est cum hæ-

reticis, & reservando eam Tractatui de Fide, ad quem propriè spectat.

Itaque si alicui officio annexa est jurisdictionis spiritualis, qualis requiritur ad validè absolvendum, indubie annexa est dignitas Pontificiæ: dictum quippe est Petro pro se & successoribus suis Matth. 16. v. 18. & 19. Tu es Petrus, & super hanc Petram aedificabo Ecclesiam meam, & porta inferi non prævalent adversus eam. Et tibi dabo Claves regni Cælorum. Et quodcumque ligaveris super terram, erit ligatum & in Cælis, & quodcumque solveris super terram, erit solutum & in Cælis. Et Ioan. 21. v. 17. Pæse oves meas.

Et quomodo pasceret, si non haberet completam & perfectam potestatem absolvendi à peccatis? Igitur ex vi officii sui debetur ei jurisdictionis spiritualis, necessaria ad pascendum oves Christi. Cumque Christus nullam ovem exceperit, nec nos excipiamus; ergo debetur Pontifici ex vi officii sui jurisdictionis in totam Ecclesiam, sive in omnes oves Christi.

Et quoniam in terris non habet se Superiorem, sed omnes sunt ejus subditi, à quo acciperet illam jurisdictionem, nisi immediatè à Christo vel Deo? Certè jurisdictionis non datur nisi à Superiore, quique jure proprio eam habet; Christus autem numquam potestatem Pontificiam dedit Ecclesiæ, aut aliis hominibus, excepto Petro; ergo successor Petri non potest illam accipere ab Ecclesiâ vel Cardinalibus vel Conciliis; si ergo eam habeat, uti reverà habet, eam accipere debet, & de facto accipit, immediatè à Christo vel Deo, hoc ipso quod legitime electus est.

Ut proinde rectè dixerit Anacletus Papa, 107. & refertur dist. 22. c. 2. Sacrosancta Romana & Apostolica Ecclesia non ab Apostolis; sed ab ipso Domino Salvatore nostro primatum obtinuit; & eminentiam potestatis super universas Ecclesias ac totum Christiani populi gregem assensu est: sicut ipse B. Petro Apostolo dixit: Tu es Petrus &c.

Hinc etiam cap. significasti. 4. de Elect. & Paschalis (quod est Paschalis Papæ) appositè dicitur: Aunt in Concilio statutum non inveniri, quasi Romana Ecclesia legem Concilia ulla præfixerint: cum omnia Concilia per Romana Ecclesia auctoritatem & facta sint, & robor accepterint, & in eorum statutis Romani Pontificis patenter excipiatur auctoritas.

Accedat definitio Conc. Florent. sub hoc tenore verborum: Item definimus sanctam Apostolicam Sedem & Romanum Pontificem in universum orbem tenere primatum, & ipsum Pontificem Romanum successorem esse B. Petri Principis Apostolorum, & verum Christi Vicarium, cuiusque Ecclesiæ caput, & omnium Christianorum Patrem & Doctorem existere, & ipsi in B. Petro pascendi, regnandi, & gubernandi universalem Ecclesiam à Domino nostro

Probat
l. par
Conclat ex
Script.
Matth. 16.

& Ioan. 21

106.
Probatio est
rationis.

107.
Probat
auctoritatè
Anacleti
Pape.

& Paschalis
lis.

Item ex
Conc. Flo-
rent.

vestro Iesu Christo plenam potestatem traliam esse, quemadmodum etiam in gestis Occumenicorum Conciliorum & in sacris Canonibus continetur. Quid claritius dici poterat? Ergo de veritate primæ partis nostræ Conclusionis non est relictus Catholicis dubitandi locus.

Secunda pars disputabilis est; inveniuntur enim Aliqui, qui docent, jurisdictionem Episcoporum non esse proximè à Romano Pontifice, sed à Deo seu Christo Domino.

Fundantur primò, quia Apostoli habuerunt suam jurisdictionem immediate à Christo; sed Episcopi sunt Apostolorum successores; ut constat ex Anacleto Episc. 2. ad Episc. Italiae (& ponitur dist. 21. cap. 2.) ibi: In novo Testamento post Christum Dominum à Petro Sacerdotalis cepit Ordo; quia ipse primò Pontificatus in Ecclesia Christi datus est; Domino dicente ad eum: Tu es Petrus &c. Hic ergo ligandi atque solvendi potestatem primus accepit à Domino; primusq; ad eundem populum virtute sua prædicationis adduxit. Ceteri verò Apostoli cum eodem pari consortio honorem & potestatem acceperunt; ipsiq; Principem eorum esse voluerunt: qui etiam iubente Domino in toto orbe dispersi Evangelium prædicaverunt. Ipsi quoque decedentibus, in locum eorum successerunt Episcopi: quorum Ordinatio prætaxato debet fieri ordine & modo: quos qui recipit, & verba eorum, Deum recipit: qui autem spernit eos, eum à quo missi sunt, & cuius legatione funguntur, spernit; & ipse indubitanter spernetur à Domino.

Concinit Conc. Trident. sess. 23. c. 4. ibi: Pròinde sacrosancta Synodus declarat, præter ceteros Ecclesiasticos gradus, Episcopos, qui in Apostolorum locum successerunt, ad hæc hierarchicum ordinem præcipue pertinere; & postea, sicut idem Apostolus ait (Paulus Act. 20. v. 28.) à Spiritu S. regere Ecclesiam Dei. Ergo immediate à Spiritu sancto accipiunt jurisdictionem necessariam ad regendam Ecclesiam Dei, adeoque completam potestatem absolvendi à peccatis.

Fundantur II. in antiquissimo usu Ecclesiæ; nam in principio Apostoli creabant Episcopos inconsulto Petro; & postea fiebant per electionem Cleri aut populorum, & statim censabantur esse Episcopi, sine speciali recurso ad Pontificem; vel alium hominem; ergo signum est, potestatem illam dari immediate à Deo, factâ designatione personæ per electionem; vel alium legitimum modum; sicut de summo Pontifice diximus.

Confirmatur, quia Episcopus cum fert leges; cum absolvit à peccatis vel censuris, non potest dicere, se ista facere potestate sibi à Papa concessâ; sed potest & debet dicere: Ergo potestate à Christo acceptâ &c. ergo habet illam immediate à Christo.

Respondeo ad secundum fundamentum; post Apostolos semper fuisse creatos Episcopos per homines, & non immediate à Christo,

& accepisse suam potestatem aliquo modo mediante summo Pontifice: licet enim alii Apostoli, præter Petrum, potestate sibi à Christo concessâ plures Episcopatus exercerint; ut de se Paulus testatur (constituit enim Titum Cretæ Episcopum, Timotheum Ephesi; Dionysium Athenis) & de Joanne Evangelistâ ait Hier. de Script. Eccles. Totas Asia fundavit; rexiq; Ecclesias: nihilominus credendum, Episcopos, ab Apostolis creatos, habuisse successores interveniente Petri auctoritate mediata, vel immediate: nam ordo hierarchicus Episcoporum; Archiepiscoporum; & Patriarcharum à principio Ecclesiæ incepit, idque ex humana institutione, ut patet, cum nullum jus divinum de hoc extet; & quia in Ecclesia perpetuò erat duraturus, non sine auctoritate Petri procul dubio institutus est, qui caput erat totius Ecclesiæ.

Tunc ergo in Asia & aliis regionibus remotionibus per electionem aliquam usu & tacito consensu Romani Pontificis fiebant Episcopi & superiores Prælati, & fortasse Archiepiscopi confirmabant Episcopos in Oriente & regionibus remotis; Patriarchæ autem Archiepiscopi: ipsi verò Patriarchæ à principio fuerunt per Petrum constituti, & postea auctoritate Romanæ Ecclesiæ, vel modo aliquo, ab illa præscripto, constituebantur, ut significat Anacletus supra cap: In novo. ibi: Quorum Ordinatio debet fieri ordine & modo prætaxato, scilicet ab Ecclesia Romana; ut proinde semper potuerint Episcopi mediata vel immediate creati per Pontificem Romanum.

Et licet per electionem vel postulationem Cleri aut populi fierent; potestas ipsa semper dabatur auctoritate capitis, per se vel per alios operantis, quod usque hodie servatur in Ecclesia Catholica, semperque servatum fuisse credibile est; & ex annalibus Ecclesiæ probabile.

Ad confirmationem Respondeo; etsi non soleant, posse tamen Episcopos in actibus suæ ordinariæ jurisdictionis uti hæc aut simili formulâ: *Auctoritate mihi à Christo Vicario concessâ*; sicut ordinarii Iudices aut Governatores Regum dicere solent: *Præcipit Majestas Regia*, vel aliud æquivalens.

Quòd ergo talis formulâ loquendi non sit in usu, non est, quia Episcopus eâ uti non possit, aut quia jurisdictio Episcoporum immediate à Deo detur (prout patet in Prælati habentibus jurisdictionem Episcopalem sine consecratione, qui etiam tali formulâ uti non solent, quorum tamen jurisdictio, ut Omnes fatentur, non est immediate ex jure divino) sed fortè ad distinctionem potestatis ordinariæ à delegata, potestas quippe delegata semper est veluti quid facti, & qui illâ utitur, se habet ad modum instrumenti

D actu

post Apolos semper fuisse creatos Episcopos per homines.

S Hieronymus.

Ordo hierarchicus Episcoporum &c. in futuris est à D. Petros.

Ordo hierarchicus Episcoporum &c. in futuris est à D. Petros.

Licet Episcopi aliquando facti sint per electionem Cleri, potestas tamen dabatur à Pontifice.

Episcopi possunt uti hæc formulâ: *Auctoritate mihi à Christo Vicario concessâ*.

Quare com munit non utatur.

108. Sententia, qua docet, Episcopos immediate à Christo libere institui, non præsumendum: quia sunt successores apostolorum.

videtur.

109. Secundum fundamentum, antiquissimus usus Ecclesiæ.

Confirmatio.

110. Responso et ad fundamentum.

actu moti & pendentis ab influxu causæ principalis; undè congruum est, ut exprimat eum, à quo est talis potestas: ordinaria verò potestas ita datur, ut postea Prælati suo jure utatur ad modum causæ principalis, & agentis per virtutem propriam ac intrinsecam. Cur autem omnes Confessarii, sive habeant potestatem ordinariam sive delegatam, in Absolutione dicant: *Auctoritate Christi, vel Dei, vide Concl. præced.*

112. Pro responsione ad primum fundamentum, Nota; probabilis Episcopatus institutus esse à Christo, non solum quò ad dignitatem Ordinis, sed etiam quò ad munus Pastorale, seu quò ad jurisdictionem: hoc siquidem ostendit Traditio Ecclesiastica, & satis patet ex verbis Apostoli citatis: *In quo Spiritus sanctus vos posuit Episcopos, regere Ecclesiam Dei; maxime cum hoc fuerit planè conveniens ad perfectum Ecclesiæ regimen.*

Hoc autem dupliciter intelligi potest factum esse; Primò, ut quis in Episcopum eligatur aut designetur à Papa aut Aliis, & Deus immediatè sic designato conferat jurisdictionem, sicut de Pontifice Romano diximus; & talem Episcopum, certum est habere jurisdictionem immediatè ex jure divino.

Secundò intelligi potest, ut Christus docuerit & præceperit Apostolis, præsertim Petro; modum regendi Monarchiam Ecclesiasticam, mediis Episcopis, tamquam Pastoribus ordinariis & Principibus sub Petro; & nihilominus quòd commiserit Petro, & institutionem muneris, cum tali jurisdictione, & collationem ejus, non tantum designando personam, sed etiam ipsam potestatem impertiendo.

Porro talis Episcopus non habebit potestatem jurisdictionis immediatè ex jure divino, sed ex jure humano; aliud quippe est, Deum hoc præcipere, & aliud per se facere: ita namque si Rex mittens Proregem in Indiam, illi præcipiat constituere in provinciis ordinarios Gubernatores; illi verò committat & modum potestatis, illis conferendæ, & officiorum distributionem, non dicentur postea Gubernatores habuisse officium immediatè à Rege, sed à Prorege, licet ex Regis præcepto; ita ergo erit in præsentem, positâ prædictâ institutione.

113. De cætero, quòd talis fuerit Episcopatum institutio, adedque vera sit nostra sententia; Probatur I. ex modo loquendi Canonum. ait enim Gregorius (& refertur cap. Decreto 11. 2. q. 6.) *Romana Ecclesia vices suas ita aliis impertivit Ecclesiis, ut in partem sint vocata sollicitudinis, non in plenitudinem potestatis. Ubi ponderanda sunt ista verba: Vices suas impertivit, per quæ non significatur, alios Episcopos solum esse Vicarios Papæ, & non*

propriis Pastores & Principes, sed tantum explicatur emanatio unius Principatus ab alio.

Item Leo Papa I. Epist. 87. ad Episcopos Vienneses (& ponitur dist. 19. cap. *Ita Dominus 7.*) loquens de potestate Petri, inquit: *Sed huius muneris sacramentum (id est sanctum munus prædicationis Evangelicæ) ita Dominus ad omnium Apostolorum officium pertinere voluit, ut in beatissimo Petro, Apostolorum omnium summo, principaliter collocaret: ut ab ipso, quasi quodam capite, dona sua, velut in corpus omne diffunderet. Ubi ly *Ab ipso*, non solum intelligi de persona Petri, sed de ejus etiam successoribus eum proportionem, ex ipso contextu constat.*

Probatur II. ratione; quia hic modus institutionis Episcopatum est convenientior ad regimen Monarchicum, quale est regimen Ecclesiæ: præterea conducit ad majorem unionem & subordinationem membrorum, etiam principalium, eum suo capite, adedque ad majorem Ecclesiæ pacem; ergo existimandum est, Christum ita instituisse: potissimum enim de institutione supremi capitis cum plenitudine potestatis, constat apertè ex Evangelio; de aliis verò Prælati, institutis ex donatione Christi, nihil habeatur; & aliunde ex usu colligi possit mutationes & erectiones Episcopatum ad Romanum Pontificem semper spectasse.

Prout sumitur ex cap. *Quæritio 10. dist. 63.* (quod est Gregorii lib. 2. indict. 11. Epist. 30. seu cap. 69.) ubi in fine sic lego: *Et si nullas eos diversitas ab electionis unitate determinat, siquidem in prædictione nostro Constantio omnium voluntates, atque consensum perducere cognoscis, tunc eum à propriis Episcopis, sicut antiquitatis mos exigat, cum nostra auctoritatis assensu, solitante & auxiliante Domino, sacris consecrari, quantum hujusmodi servat à consuetudine, & Apostolica Sedes proprium vigorem retineat, & à se concessa aliis sua jura non minuat.*

Item cap. 42. 7. q. 1. (quod est ejusdem Pontificis lib. 2. indict. 10. Epist. 25.) *Pastoralis officii cura nos admonet, destitutis Ecclesiis proprios constituere sacerdotes, qui gregem Dominicum debeant pastorali sollicitudine gubernare &c. Et idem Pontifex lib. 2. Epist. 11. sic scribit Ioan. Episcopo Vellitrano (ut refertur eadem causâ & q. c. 44.) Temporis qualitas admonet, Episcoporum Sedes, antiquitus certis civitatibus constitutas, ad alia, quæ secum a putamus, ejusdem Diocesis loca transponere. &c.*

Ex quo patet manifesta disparitas inter Pontificiam dignitatem, & officium Episcopi; nam Pontificia dignitas habet certam & immutabilem potestatem ex vi suæ institutionis; quippe ex parte subditorum & territorii est universalis, extenditurque ad universum mundum, & omnes Christia-

Episcopatus instituti sunt à Christo, etiam quò ad jurisdictionem.

Quomodo id sit intelligendum.

Episcopatus instituti sunt à Christo, etiam quò ad jurisdictionem.

113. Probatur Concl. ex modo loquendi Canonum.

Cap. 2. 11. q. 6.

114. Probatur a ratione.

Mutationes & erectiones Episcopatum semper spectant ad Romanum Pontificem. Cap. 10. dist. 63.

Cap. 42. 7. q. 1.

Cap. 44. 7. q. 1.

115. Disparitas inter Pontificiam dignitatem & officium Episcopi.

nos baptizatos, & indirectè ad omnes homines, Ex parte etiam actionum solvendi & ligandi est universalis hoc sensu; quia Pontifex potest, quidquid homo quispiam potest, & in omnibus his habet immutabilitatem, quia nec augeri nec minui ab hominibus potest, & idè origo ejus rectè refertur in Deum immediatè, cum in hominibus nulla sit potestas tanta, à qua hæc celsitudo potestatis emanare possit: at verò munus Episcopale non habet certam qualitatem aut determinationem ex vi juris divini, neque in territorio, neque in personis subdendis huic vel illi Episcopo, neque in actibus regiminis, neque in materia illorum, ut patet ex continuo Ecclesiæ usu, quæ hæc frequenter immutavit aut imminuit, ergo &c.

116. Dices; Episcopus ex vi juris divini habet integram potestatem jurisdictionis, nisi à Papa, qui est Superior Ecclesiæ, limitetur, & sic potestati Episcopali ex jure divino est certus aliquis modus præscriptus.

Sed contra facit primò; quòd ea, quæ à Deo immediatè instituuntur, debeant esse immutabilia, ut patet in institutione Sacrificii & Sacramentorum. Secundò; quòd hinc sequatur, Episcopum ex jure divino habere potestatem in totum mundum, & in omnes homines, nisi à Papa limitetur; item dispensare posse in Matrimonio rato, si hoc Papæ non reservetur; posse deservere suum Episcopatum, nisi jure humano prohibeatur, & similia, quæ videntur incredibilia.

Ait siquidem Innocent. III. cap. Inter cor. paralia 2. de Transl. Episcop. Cum fortius sit spirituale vinculum, quam carnale, dubitari non debet, quin omnipotens Deus spirituale conjugium, quod est inter Episcopum & Ecclesiam, suo tantum iudicio reservaverit dissolvendum, qui dissolutionem etiam carnalis conjugii, quod est inter virum & feminam suo tantum iudicio reservavit, præcipiens, ut quos Deus conjunxit, homo non separet.

Unde tandem concluditur, jurisdictionem Episcoporum, licet remotè sit ex jure divino, quatenus Deus præcepit Petro & Successoribus, erigere in Ecclesia Episcopatus, tamen immediatè & absolutè esse ex jure humano.

Quid ergo ad primum fundamentum oppositæ sententiæ, supra propositum? Respondet: Episcopos succedere Apostolis ut Episcopi fuerunt, non autem ut fuerunt Apostoli. Enimverò Apostoli omnes fuerunt immediatè à Christo facti Episcopi quoad consecrationem, & quoad hanc succedunt illis omnes Episcopi: fuerunt præterea Episcopi quasi universales totius Ecclesiæ ex

immediata concessione Christi, & secundum hanc rationem non habuerunt successores præter solum Petrum, qui altiori modo Pontificatum habuit.

Aliqui etiam Apostoli (licet non omnes) habuerunt determinatas Sedes Episcopales, & quoad hoc non habuerunt Episcopatum immediatè à Christo, sed per determinationem humanam: sic Iacobus Alphaei creatus est primus Episcopus Hierosolymorum à Petro, ut testatur Chrysostomus Homil. 87. in Ioan. hisce verbis: *si quis à me percipit, quomodo Iacobus s. dem Hierosol. accepit: responderem ego, hanc totius orbis Magistrum proposuisse Petrum.*

Similiter ipse Petrus, primus Episcopus fuit Antiochiæ, quam Sedem non immediatè à Christo habuit, sed suâ auctoritate accepit, & eadem postea reliquit. Quoad hos ergo Episcopatus succedunt Apostolis Episcopi, propriè quidem & in rigore solum in Ecclesiis illis; quæ aliquem ex Apostolis habuerunt in primum Episcopum, in reliquis verò solum per quamdam imitationem vel participationem, quam habent immediatè à Petro, & non à Christo.

Nec obstant illa verba Christi apud Matth. cap. 18. *Quicumque alligaveris &c.* cum tantum sint promissiva, ut est communior expositio DD. modus autem, quo talis potestas judiciaria, & jurisdictionis coactivæ spiritalis, danda foret Pastoribus Ecclesiæ, ibi non declaratur: unde licet Episcopi habeant per Petrum hanc potestatem, nihilominus rectè in eos congruit illud: *Quicumque alligaveris &c.* cum participatione & distributione accommodata. Ut etiam hæc verba Christi Luc. 10. v. 16. *Qui vos audit, me audit, & qui vos spernit, me spernit.*

Consimiliter illa Apostoli ad Rom. 13. v. 1. *Omnia anima potestatibus sublimioribus subdita sit &c.* Et ista ad Hebr. 13. v. 17. *Obedite præpositis vestris & subjacete eis.* Ut omittam, hæc postrema testimonia intelligi posse, & debere, de quibusvis Superioribus & Magistratibus & Principibus sæcularibus, quos tamen certum est ex institutione humana suam habere potestatem, quâ acceptâ, qui illos spernit, Deum spernit, cujus sunt ministri.

Rursùm obijcitur: munus Episcopale est de jure divino, ergo quidquid est intrinsecè annexum tali muneri, est de jure divino (ex hoc enim colligitur, Christum dedisse immediatè Apostolis jurisdictionem, quia dedit illis Apostolatam, cui est intrinsecè annexa jurisdicção) sed jurisdicção, necessaria ad absolvendum à peccatis, est intrinsecè conjuncta cum Episcopatu, quia non potest convenienter exerceri munus Pastorale sinè tali potestate; ergo &c.

Aliqui Apostoli habuerunt determinatas Sedes Episcopales per determinationem humanam. D. Christ.

118. Illa verba Matth. 18. Quicumque alligaveris &c. tantum sunt promissiva.

Luc. 10.

Rom. 13.

Hebr. 13.

119. Objectio.

Occurrit alicui responsioni.

Nec satisfacis, si dixeris; Episcopatum esse de jure divino quoad consecrationem & potestatem Ordinis, non verò quoad Episcopatum ipsum, prout includit curam & gubernationem.

Act. 20.

Contra hoc enim facit primò, quod Paulus ait Act. 20. v. 28. In quo vos posuit spiritus sanctus regere Ecclesiam Dei &c. Nam verbum, Regere, aperte dicit Pastorale munus, & actum jurisdictionis.

Act. 20.

Secundò; quia Episcopalis consecratio confert per seipsam Episcopalem dignitatem; ergo confert jurisdictionem, saltem in habitu seu in actu primo, licet non conferat usum, donec applicetur illi materia; sicut in Ordinatione Sacerdotis datur potestas absolvendi, quæ est jurisdictionis in habitu.

120. Jurisdictio non est intrinsecè annexa Ordini Episcopali.

Respondet jurisdictionem non esse intrinsecè annexam Ordini Episcopali, nec habere institutionem ex jure divino, estò sit generale præceptum instituendi & conferendi illam; quo modo sufficienter explicantur verba Pauli Act. 20. In quo vos spiritus sanctus &c. quia videlicet Episcopi constituti sunt ad regendam Ecclesiam, ex præcepto & voluntate Spiritus sancti, & non sine ipsius inspiratione & cooperatione, sicut Reges dicuntur regnare per Deum.

Sunt tamen Episcopi constituti ex præcepto & voluntate S. sancti.

Et idcirco non est apta comparatio, quæ fit inter dignitatem Apostolatûs, & Episcopatus; nam illa, ut diximus, fuit dignitas universalis jurisdictionis respectu totius Ecclesiæ, & ab ipso jure divino determinata ad istum gradum perfectionis; hæc autem non.

Petrus, Iac. & Ioan. designarunt Iaco. Alphæi Episcopum Hierosolym.

Unde legimus apud Eusebium lib. 2. Hist. cap. 1. Petrum, Iacobum, & Ioannem, designasse Iacobum Alphæi Episcopum Hierosolymorum, nusquam autem legimus designasse vel hunc, vel alium, Apostolum; sed hi omnes designati leguntur à Christo Luc. 6. v. 13. Et cum dies factus esset, vocavit Discipulos suos, & elegit duodecim ex ipsis (quos & Apostolos nominavit) Simonem &c.

Apostoli designati sunt à Christo Luc. 6.

121.

Quantum ad jurisdictionem in habitu seu in actu primo, estò potestas, quæ datur præcisè per consecrationem Sacerdotis, possit aliquo sensu dici jurisdictionis in habitu seu in actu primo, ut vidimus Conclus. præcedi, quia videlicet Absolutio in foro conscientiæ essentialiter supponit consecrationem seu Ordinationem (quamvis enim quis habeat beneficium Parochiale, adedque potestatem jurisdictionis, non valide absolvit, nisi consecratus) & Absolutio est actus dicendi jus, & sic potestas Ordinis, ratione istius actûs, est aliquo modo jurisdictionis; hinc tamen non sequitur, potestatem, quæ datur præcisè per consecrationem in Episcopum, posse dici potestatem jurisdictionis; nam hæc potestates in Episcopo à se mutuo essentiali-

Potestas, quæ datur præcisè per Ordinationem Episcopalem, non potest

ter non dependent: validè enim (quamvis illicitè) Episcopus ratione characteris seu potestatis Ordinis sui, confirmat; aut ordinat aliquem, sibi non subditum, ut est certa & communis sententia.

dici potestas jurisdictionis.

Quare hæc potestas potest esse sine ulla jurisdictione, id est, sine Episcopatu, ut clarè dicitur cap. Inter corpora 2. de Transl. Episc. ibi: Cum quis Episcopali prædictus dignitate, nullus tamen Ecclesiæ possit esse Episcopus, quemadmodum de illo contingit, qui oneri Pontificali renuntiat, non honori.

Potestas Ordinis Episcopalis potest esse sine ulla jurisdictione. cap. 2. de Transl. Episc.

Et è contrario jurisdictionis Episcopalis potest esse & exerceri sine consecratione; potest namque Episcopus electus & confirmatus, licet nondum consecratus, & efficere ea, quæ jurisdictionis sunt; v. g. ferre leges, ferre sententiam in iudicio, conferre Pastoratus & similia; argum. cap. 1. de Transl. Episc. ibi: Licet enim dicitur, L. nondum fuisse in Archiepiscopum consecratus, confirmationis tamen munus receperat, & Archiepiscopalia (quantum ei licuit) ministravit.

122. Jurisdictio Episcopalis potest esse & exerceri licet non consecratione.

Cap. 1. de Transl. Episc.

Et cap. Transmissam 15. de Elect. ibi: Respondemus igitur, quod ex quo electionis tue confirmationem accepisti, de talibus & confirmabilibus (præter ea, quæ maioris inquisitionis discussionem exigunt & ministerium consecrationis desiderant) quod iustum est, & Ecclesiastica convenit utilitati, statuendi habes liberam facultatem.

Cap. 15. de Elect.

Ubi Glossa verb. De talibus, scilicet pertinentibus ad jurisdictionem, parè sicut est iudicare, excommunicare, corrigere, sacramenta recipere à vassillis, confirmare, investire, beneficia conferre & similia, quæ consistunt in jurisdictione. sup. eodem Noti. inf. de Transl. cap. 1. hæc omnia in confirmatione consequitur electus.

123. Conclusio.

Immo conferre potest Indulgentias, ut sentit Doctor Angelicus 4. dist. 20. q. 1. a. 4. quæstioncula 2. & Panormitanus in cap. Accedentibus de Excess. Prælatorum n. 4. cum Aliis, quamvis hic actus videatur maximè spiritualis inter omnes, qui sunt jurisdictionis.

Episcopatus non conferatur potest conferre Indulgentias.

Itaque jurisdictionis Episcopalis nullatenus dependet à potestate Ordinis, sive à consecratione Episcopali, vel è converso; & ideo consecratio minus bene dicitur jurisdictionis in habitu seu actu primo, cum ordinariè collatio jurisdictionis Episcopalis præcedat consecrationem: nam prius Episcopus eligitur & confirmatur, quam consecratur; electus autem & confirmatus potest omnia, ut patet ex juribus citatis, quæ consistunt in jurisdictione; supposità applicatione materiæ, non per nudam approximationem, sicut lignum applicatur igni; sed per hoc, quòd aliqui homines de novo fiant subditi tali Episcopo, adedque per hoc, quòd talis Episcopus accipiat novam superioritatem (hæc enim sunt correlativa subditus &

123. Conclusio.

123. Conclusio.

123. Conclusio.

123. Conclusio.

123. Conclusio.

123. Conclusio.

123. Conclusio.

123. Conclusio.

123. Conclusio.

123. Conclusio.

123. Conclusio.

123. Conclusio.

123. Conclusio.

123. Conclusio.

123. Conclusio.

123. Conclusio.

123. Conclusio.

tus & Superior, nec unum sine altero fieri potest) quæ utique superioritas est potestas jurisdictionis; ergo potestas jurisdictionis Episcopalis est nova potestas & distincta à potestate Ordinis seu consecrationis Episcopalis.

Igitur Episcopus à Deo immediate accipit potestatem Ordinis seu consecrationis; quippe sicut Christus instituit, ut in Ecclesia essent Sacerdotes, sic etiam instituit, ut essent Episcopi, à quibus Sacerdotes ordinarerentur, & Sacramentum Confirmationis administraretur.

Et licet intercedat actio ministri, consecrantis alium in Episcopum; quia tamen ille solum se gerit, ut minister applicans seu efficiens Sacramentum seu consecrationem; Christus vero est proximum & principale operans propriâ virtute; idè Christus reatè dicitur immediate conferre potestatem illam, quæ intimè annexa est characteri Episcopali, seu potestatem illam esse juris divini, & non humani.

Hinc tamen non sequitur, quòd accipiat à Christo immediate jurisdictionem Episcopalem, ut patet ex dictis. A quo ergo liquet profecto, quòd à Pontifice Romano, à quo accipit subditos:

Si inferas: ergo mortuo Pontificè; extinguatur potestas Episcoporum; sicuti mortuo capite, cætera membra moriuntur.

Resp. Neg. Conseq. Disparitas; quòd membra physica dependant in conservari à continuo influxu capitis physici; non sic autem membra mystica à continuo influxu capitis mystici, ut per se clarum est tam in officiis & beneficiis Ecclesiasticis, ut Præposituris, Decanatibus; Canonicatibus &c. quæ nemo dubitat esse juris humani, quam in officiis secularibus, quæ à Principe seculari conferuntur, ut Magistratibus & similia; quæ licet dependant in fieri à Principe, non sic tamen in conservari, ut Principe Ecclesiastico vel Civili mortuo, ipsa quoque necessariò extinguantur.

Dices; saltem Papæ poterit sine causa ab Episcopo auferre jurisdictionem. Esto, quid tum? Neque enim hoc est in perniciem seu destructionem Ecclesiæ; quia quamvis id non expedit; tamen expedit, ut factum teneat, nec cum aliòquin ablatio jurisdictionis planè necessaria est; aliè causentur ablationem invalidam; ob insufficientiam causæ.

Quare autem potius Ordo Episcopalis detur immediate à Christo; quam jurisdictionis Episcopalis: Ratio est; quia Ordo datur cum characterè & gratia, cujus causa principalis est solus Deus; jurisdictionis autem est solum aliqua potestas moralis, quæ non excedit potestatem humanam.

Et quoniam potestas Ordinis æqualis est

in Papa, & cæteris Episcopis; hinc Papa Episcopos vocat fratres, vel etiam quia assumuntur ad omnes Pontificis sustinendum. Nec mirum, cum etiam Christus Apostolos suos vocaverit fratres Matth. 28. v. 10. *ite, nuntiate fratribus meis, ut eant in Galileam, ibi me videbunt*; estò etiam potestatem Ordinis ab eo immediate accepissent.

Quæ cum ita sint; persisto in Conclusione, & dico; Episcopos ordinariam jurisdictionem absolventi à peccatis, habere immediate jure Ecclesiastico, tuti & Alii in Conclusione enumerati. Sanè quòd hi omnes habeant jurisdictionem ordinariam, quòd restat probandum, patet; quia omnes isti ex officio & munere suo sunt Pastores animarum, ad pascendum autem animas requiritur per se potestas absolventi & ligandi, proportionate ad uniuscujusque regimen.

Hinc, quia Parochi regimen, solum est pro foro interno, etiam solum habet potestatem ordinariam solvendi atque ligandi in foro interno, seu in Sacramento Pœnitentiæ; Episcopi autem & alii Prælati, qui habent potestatem quasi Episcopalem, ut sunt Generales & Provinciales Religionum &c. cum etiam debeant regere subditos suos in foro exteriori, consequenter etiam habent potestatem ordinariam ligandi & solvendi in eodem foro, puta condendi leges, dispensandi &c.

Et verò quia soli Pontifici competit regere universalem Ecclesiam, sive omnes fideles; aliis verò regere dumtaxat aliquam Provinciam vel Civitatem aut aliam Communitatem determinatam, capropter solus Pontifex habet universalem potestatem absolventi omnes fideles, Alii autem solum respectivè absolventi suos subditos.

Si autem à me quaeritur, an inter subditos Archiepiscopi, veniant subditi Suffraganeorum? Resp. affir. dum actu visitat, alias non; argum. cap. ultimi de Centibus in 6. ibi: *Por. si etiam idem Archiepiscopus dum visitat, Confessiones subd. eorum Suffraganeorum audire ac absolvere consentens, & ipsi pœnitentias injungere salutaris. Ubi dum tempus illud singulariter exprimitur; satis significatur, extra illud non posse absolvere.*

Adde cap. 1. de Officio Legati ibi: *Sanè licet idem Archiepiscopus metropolitico jure, audire non debeat causas de Episcopatu vestro, nisi per appellationem deferantur ad eum; legationis tamen obtentu, universas, quæ per appellationem vel quærimoniâ perveniunt ad suam audientiam, audire potest & debet; sicut qui in Provincia sua vices nostras gerere comprobatur.*

Ex quo textu patet, Archiepiscopum quætalem non habere jurisdictionem universalem in Episcopatibus Suffraganeorum; sed solum in certis casibus, à jure illi concessis, in qui-

Quare Papa Episcopos vocet fratres.

Matth. 28.

Episcopi habent potestatem ordinariam absolventi à peccatis immediate jure Ecclesiastico.

128. Parochi non habent potestatem ordinariam in foro exteriori, sicuti Episcopi & alii Prælati qui habent potestatem quasi Episcopalem, ut Generales, Provinciales, &c.

129. An inter subditos Archiepiscopi, veniant subditi Suffraganeorum.

130. Archiepiscopi quætales non habent juris-

124. Episcopus à Deo immediate accipit potestatem Ordinis.

125. An mortuo Pontificè extingatur potestas Episcoporum.

126. An Papa sine causa possit auferre jurisdictionem ab Episcopo.

Quare potius Ordo Episcopalis detur immediate à Christo.

127.

Abolitionem universalem in Episcopis. Suffraganeorum; scilicet Legati,

in quibus non est Absolutio sacramentalis extra tempus visitationis.

Aliud est de Legatis, ut liquidò constat ex eodem textu, & ex cap. 2. de officio Legati in 6. ibi: Legatis, quibus in certis Provinciis committitur Legationis officium, ut ibidem evellunt & dissipant, adificent atque plantent: Provinciarum sibi commissarum ad instar Proconsulum ceterorumq; Praesidum, quibus certa sunt decreta Provinciae moderanda, ordinarios reputantes &c. Ergo Legati habent potestatem universalem & ordinariam, tamquam gerentes vices Pontificis, nisi expressè aliquis casus excipiat.

131. Potestas Archiepiscopi absolventi tempore visitationis est ordinaria.

Interim potestatem Archiepiscopi, absolventi tempore visitationis, esse ordinariam, & non tantum delegatam, probatur; quia competit ei ratione proprii muneris, puta visitationis, cui hæc potestas annexa est per jus commune.

Solet etiam hic disputari, quinam dicantur Diocesani aut Parochiani; item an Novitii veniant nomine Religiosorum. Resolutio erit:

CONCLUSIO V.

Diocesani & Parochiani censentur, qui in Diocesi vel Parochia habent domicilium aut quasi domicilium, id est, qui habitant cum animo isthic permanendi, saltem magnâ parte anni, vel certè in domo aut officina conductâ. Inter Religiosos veniunt Novitii, quamvis etiam à Sacerdotibus secularibus, illimitatè expositis, possint absolvi.

132. Quis dicendus proprius Sacerdos,

Suppono, omnes enumeratos Concl. præced. tamquam ordinarios ministros hujus Sacramenti, posse & debere dici proprios Sacerdotes respectivè ad suos, adeoque subditos confitendo uni illorum in Paschate, satisfacere præcepto Ecclesiastico Confessionis annuæ.

Cap. 12. de Pœnit.

Hinc cap. Omnis utriusque sexus. 12. de Pœnit. & Remiss. non distinguitur proprius Sacerdos à communi, sed ab alieno ibi: si quis autem alieno Sacerdoti voluerit justâ de causâ sua confiteri peccata, licentiam prius postulet, & obineat à proprio Sacerdote: cum aliter ipse illum non possit absolvere vel ligare.

Scotus,

Plus aliquid videtur velle Scotus 4. dist. 17. q. unicâ n. 26. nempe, per proprium Sacerdotem posse intelligi quemcumque Sa-

cerdotem, habentem jurisdictionem ad immediatè absolvendum istum. Possunt, inquit Doctores, fieri alterationes hodie inter ordinarios & commissarios de intellectu illius capituli: siquidem ordinarii & proximi & inferiores non alterantur contra Superiores, ut ipsi soli sunt proprii, & non alii; non enim ita faciliter audent Curati resistere Episcopis, sicut pauperibus privilegiatis.

Proprius Sacerdos in rigore legitur esse solum Parochum, sicut tamen pro quocumque habente jurisdictionem ad immediatè absolvendum,

Si tamen ponderetur virtus vocabuli, Proprius Sacerdoti, proprius, qui solus & non alius, vel proprius isti, quia isti & non alii; neutro modo obligatur aliquis ad confitendum proprio Sacerdoti: quia si multi ex aequo præsentant alicui Parochiano, uterque ex aequo absolvit: idem etiam ex aequo absolvit multos Parochianos. igitur intelligitur pro habente jurisdictionem ad immediatè absolvendum istum.

133. ordinariam vel delegatam.

Jurisdictionem, inquam, ordinariam vel commissariam, ut patet ex contextu, & ita eum intelligit Scholium, præfixum huic loco, dicens: Nominè Sacerdotis proprii quantum ad cui faciendâ sit Confessio, intelligi omnem Sacerdotem habentem jurisdictionem ordinariam vel commissariam, sive hoc sit ex determinatione Ecclesie, sive non: est commune. Vide Suar. 4. tom. d. 25. sect. 2. & d. 26. sect. 1. & 2. Ita Scholium.

Suar.

Vidi Suarium, & disp. 26. nihil habet ad propositum; disp. autem 25. sect. 2. n. 1. citat pro illa sententia D. Bona. 4. dist. 17. 3. p. ejus, a. 1. q. 2. Richardum a. 3. q. 1. Palud. q. 3. a. 2. & Sylvest. verb. Confessor 1. q. 1. ipse verò tenet oppositum dicens: Sed hoc aperte repugnat illi textui, in quo proprius Sacerdos distinguitur ab alieno, etiam si delegatam jurisdictionem habeat: neque in eodem textu admittenda est æquivocatio, quam Palud. gratis & sine fundamento admittit; præsertim cum juxta vocis, Proprius, proprietatem, non possit rectè illi accommodari, qui ex proprio officio non habet animarum curam, sed tantum delegatam jurisdictionem. Hæc ille.

D. Bona. Richardus Paludanus. Sylvest.

Suar. ex- fimar non intelligi, qui tantam habet delegatam.

Quod me præcipuè moveret, ut intelligerem per Proprium Sacerdotem, illum tantum, qui in hoc foro habet jurisdictionem ordinariam, sive illa proxima sit & immediata, qualis est in Parocho, sive sit universalis & quasi remota, qualis est in Episcopo vel summo Pontifice; illud, inquam, unicum foret, quòd in illo textu proprio Sacerdoti adscribatur facultas, concedendi licentiam confitendi alieno Sacerdoti, ut patet ex verbis supra allegatis: jam autem certum est, noti quemlibet Sacerdotem, qui habet jurisdictionem, ad immediatè absolvendum istum, posse concedere licentiam confitendi alieno Sacerdoti; ergo non quilibet Sacerdos, qui habet talem jurisdictionem, in rigore loquendo est proprius Sacerdos, estò satisfaciant fideles præcepto annuæ Confessionis illis confitendo; quoniam licentiam habent à proprio Sacerdote, scilicet Pontifice.

134. Ratio pro illa sententia.

Interim